

ZAKON O ODBRANI OD GRADA

I. OSNOVNE ODREDBE

Član 1.

Ovim zakonom uređuju se sistem odbrane od grada u Republici Srbiji, prava i obaveze organa državne uprave, organa autonomnih pokrajina i organa jedinica lokalne samouprave; organizacija sistema odbrane od grada, način finansiranja i nadzor nad sprovođenjem ovog zakona, kao i druga pitanja od značaja za sistem odbrane od grada.

Član 2.

Sistem odbrane od grada obuhvata skup mera i radnji za planiranje, finansiranje, organizovanje i sprovođenje metodoloških poslova koji se odnose na radarsko otkrivanje i praćenje olujno-gradonosnih oblaka, utvrđivanje stepena gradoopasnosti i zasejavanje gradoopasnih oblaka hemijskim reagensima u cilju zaštite poljoprivrednih useva i drugih materijalnih dobara, utvrđivanje efikasnosti sprovedene metodologije i razvojno-istraživačke poslove u oblasti modifikacije vremena.

Sistem odbrane od grada je deo jedinstvenog sistema zaštite i spasavanja ljudi, materijalnih i kulturnih dobara i životne sredine od elementarnih nepogoda i drugih nesreća.

Član 3.

Pojedini izrazi upotrebljeni u ovom zakonu imaju sledeće značenje :

1) odbrana od grada je skup mera i aktivnosti kojima se u konvektivnom oblaku, na veštački način formira veći broj zametaka zrna grada od broja koji se stvara u prirodnim uslovima;

2) modifikacija vremena jeste namerna promena prirodnog procesa u atmosferi putem hemijskog, mehaničkog i drugog vida veštačkog delovanja u cilju odbrane od grada, stimulacije padavina i raščišćavanja magle;

3) zasejavanje gradoopasnih oblaka jeste unos hemijskog reagensa u radarom određene delove gradoopasnih oblaka u cilju odbrane od grada;

4) hemijski reagens jeste veštački aerosol koji se pod kontrolisanim uslovima unosi u atmosferu u cilju modifikacije vremena;

5) sredstva za zasejavanje jesu nosači hemijskog reagensa – rakete, generatori i pirotehnički patroni i vazduhoplovi specijalne namene;

6) lansirna stanica jeste kompleks koji čine zemljišna parcela sa odgovarajućim objektima i opremom za ispaljivanje protivgradnih raketa u cilju odbrane od grada, a na kome se vrše i osnovna meteorološka osmatranja pojava vezanih za gradoopasnu oblačnost;

7) mreža lansirnih stanica je skup stanica čiji je raspored i broj određen tako da omogući optimalno zasejavanje gradoopasnih oblaka;

8) meteorološki radar je složeni elektronski uređaj, koji emituje elektromagnetnu energiju u prostor sa ciljem dobijanja kvalitetnih informacija o osobinama hidrometeora;

9) radarski centar jeste kompleks koji čine zemljišna parcela sa odgovarajućim objektima, instrumentima i opremom za radarska merenja i osmatranja oblačnosti i padavina i sprovođenje metodologije odbrane od grada;

10) radarsko otkrivanje i praćenje olujno-gradonosnih oblaka jeste skup radnji koje obuhvataju tipizaciju oblačnih sistema, identifikaciju i kvantifikaciju gradonosnih i drugih padavinskih procesa meteorološkim radarom;

11) mreža radarskih centara je skup svih radara koji se koriste u cilju radarskog otkrivanja, praćenja i merenja karakteristika olujno-gradonosnih oblaka i koji su locirani tako da obezbeđuju stalno, dvadesetčetvoročasovno pokrivanje cele branjene teritorije, kao i oblast izvan branjene teritorije i to najmanje 50 km van državne granice;

12) ocena efikasnosti primenjene metodologije odbrane od grada jeste procena efekata odbrane od grada korišćenjem metoda numeričkog modeliranja, statističke procene i ocene ekonomskih i fizičkih efekata.

Član 4.

Sistem odbrane od grada zasniva se na načelima preventivne zaštite, naučne zasnovanosti i ekonomske opravdanosti odbrane od grada, načelu jedinstva i načelu javnosti.

a) Načelo preventivne zaštite

Prilikom obezbeđivanja odbrane od grada, prioriteto se sprovode preventivne mere zaštite kako bi se rizik po život i zdravlje ljudi i ugroženost materijalnih dobara sveli na najmanju moguću meru.

b) Načelo naučne zasnovanosti i ekonomske opravdanosti odbrane od grada

Stanovništvo i imovina štite se od grada metodama koje su naučno zasnovane uz uvažavanje zakonitosti prirodnih procesa i zaštite prirodnih vrednosti, kao i ekonomske opravdanosti ove zaštite.

v) Načelo jedinstva

Odbrana od grada odvija se u skladu sa načelima, osnovnim ciljevima i propisanim merama zaštite u okviru jedinstvenog sistema zaštite i spasavanja ljudi, materijalnih dobara i životne sredine od elementarnih nepogoda i drugih nesreća.

g) Načelo javnosti

Subjekti sistema odbrane od grada obaveštavaju javnost o stanju sistema odbrane od grada i čine informacije dostupnim, u skladu sa zakonom.

Član 5.

Subjekti sistema odbrane od grada su organi državne uprave, organi autonomnih pokrajina i organi jedinica lokalne samouprave.

Subjekti sistema odbrane od grada obezbeđuju uspostavljanje i funkcionisanje jedinstvenog sistema odbrane od grada na teritoriji Republike Srbije, u skladu sa ovim zakonom i drugim propisima.

II. NADLEŽNOST ORGANA DRŽAVNE UPRAVE

Član 6.

Vlada, na predlog organa državne uprave nadležnog za poslove odbrane od grada (u daljem tekstu: nadležni organ), usvaja:

- 1) dugoročni program razvoja i rada sistema odbrane od grada;

- 2) srednjoročni program razvoja i rada sistema odbrane od grada;
- 3) redovne i vanredne izveštaje o funkcionisanju jedinstvenog sistema odbrane od grada.

Svi projekti modifikacije vremena koji se odnose na odbranu od grada i koji se izvode na teritoriji Republike Srbije moraju biti odobreni i pod kontrolom Vlade.

Član 7.

Nadležni organ:

1) obezbeđuje funkcionisanje jedinstvenog sistema odbrane od grada, predlaže Vladi programe razvoja iz člana 6. stav 1. tač. 1) i 2) ovog zakona;

2) priprema za Vladu redovne izveštaje iz člana 6. stav 1. tačka 3) ovog zakona:

(1) Izveštaj o pripremljenosti sistema odbrane od grada, koji dostavlja najkasnije do 15. aprila tekuće godine,

(2) Izveštaj o funkcionisanju sistema odbrane od grada, sa predlogom programa rada za narednu godinu u skladu sa programom rada Vlade;

3) priprema za Vladu vanredne izveštaje iz člana 6. stav 1. tačka 3) ovog zakona;

4) priprema za organe autonomne pokrajine i organe jedinica lokalne samouprave izveštaje o pripremljenosti i funkcionisanju sistema odbrane od grada za njihovu teritoriju.

III. NADLEŽNOST ORGANA AUTONOMNE POKRAJINE I ORGANA JEDINICA LOKALNIH SAMOUPRAVA

Član 8.

Organi autonomne pokrajine u okviru svojih nadležnosti u oblasti odbrane od grada za područje autonomne pokrajine:

1) neposredno sarađuju sa nadležnim organom, drugim državnim organima i jedinicama lokalne samouprave;

2) obezbeđuju podršku za funkcionisanje sistema odbrane od grada;

3) u saradnji sa nadležnim organom neposredno sarađuju sa regijama i opštinama susednih zemalja u skladu sa ovim i drugim zakonima;

4) obavljaju druge poslove u skladu sa zakonom i drugim propisima.

Član 9.

Organi jedinica lokalne samouprave u okviru svoje nadležnosti u oblasti odbrane od grada za područje lokalne samouprave:

1) sprovode planove rada mreže lansiranih stanica u sastavu jedinstvenog sistema odbrane od grada;

2) grade i održavaju objekte mreže lansiranih stanica;

3) angažuju izvršioce za delovanje na gradonosne oblake – strelce na lansiranim stanicama;

4) sprovode mere protivpožarne zaštite i druge bezbednosne mere na objektima mreže lansiranih stanica;

5) nadležnom organu dostavljaju redovan izveštaj o stanju i aktiviranosti mreže lansirnih stanica, najkasnije do 10. aprila tekuće godine;

6) o svakoj promeni u mreži lansirnih stanica nadležnom organu dostavljaju vanredan izveštaj;

7) u skladu sa zakonom i metodologijom, koju propisuje ministarstvo nadležno za poljoprivredu, vrše procenu oštećenja od grada na poljoprivrednim kulturama i u roku od sedam dana od dana kada je šteta nastala;

8) da po usvojenom završnom računu dostavljaju nadležnom organu podatke o utrošenim sredstvima za odbranu od grada za proteklu godinu;

9) obavljaju druge poslove u skladu sa zakonom i drugim propisima.

IV. ORGANIZACIJA SISTEMA ODBRANE OD GRADA

Član 10.

Za organizovanje, upravljanje, rukovođenje i sprovođenje odbrane od grada na teritoriji Republike odgovoran je nadležni organ.

Član 11.

Nadležni organ planira i sprovodi:

1) mere za poboljšanje i usavršavanje metodologije odbrane od grada, drugih vidova modifikacije vremena i ocene postignutih efekata rada;

2) razvoj i primenu odgovarajućih metodologija zasejavanja gradonosnih i drugih padavinskih procesa i naučnu verifikaciju efikasnosti metodologije;

3) obuku i usavršavanje kadrova za obavljanje poslova odbrane od grada i izdaje potvrdu o završenoj obuci, odnosno usavršavanju;

4) planove izgradnje i modernizacije objekata i opreme;

5) planiranje i realizaciju projekata za ocenu efikasnosti i ekonomske opravdanosti odbrane od grada i drugih vidova modifikacije vremena;

6) uspostavljanje i obezbeđivanje rada mreže radarskih centara i telekomunikacione mreže;

7) uspostavljanje zaštitnih zona oko radarskih centara i lansirnih stanica;

8) obezbeđivanje prilaza i dostave raketa i druge opreme na radarske centre i lansirne stanice;

9) rano otkrivanje i praćenje opasnih gradonosnih oblaka, kao i drugih padavinskih procesa;

10) nabavku sredstava za zasejavanje;

11) zasejavanje gradonosnih oblaka hemijskim reagensima;

12) pripremu izveštaja o funkcionisanju jedinstvenog sistema odbrane od grada i efikasnosti primenjene metodologije u saradnji sa nadležnim organima;

13) vođenje pregleda izdatih saglasnosti za sprovođenje privredne, druge delatnosti ili radova u zaštitnoj zoni radarskog centra ili lansirne stanice koji sprečavaju radarska merenja ili dejstvo raketama;

14) vođenje registra lansirnih stanica i uspostavljanje jedinstvenog informacionog sistema o stanju ove mreže;

15) međunarodnu saradnju u oblasti modifikacije vremena u delu odbrane od grada;

16) obaveštavanje javnosti o stanju i funkcionisanju sistema odbrane od grada;

17) poslove vezane za meteorološka merenja u skladu sa zakonskim propisima;

18) druge poslove radi pravovremene preventivne zaštite ljudi i materijalnih dobara.

Član 12.

Funkcionalnu strukturu sistema odbrane od grada čine:

1) u okviru nadležnog organa, Republički centar odbrane od grada – operativno-metodološki centar koji koordinira, rukovodi i obezbeđuje uslove za rad ostalih delova sistema odbrane od grada, posebno kroz:

- (1) izradu metodoloških instrukcija i uputstava i njihovu implementaciju kroz sprovođenje obuke u mreži radarskih centara,
- (2) izradu izveštaja i stručnih analiza o sprovedenoj metodologiji rada,
- (3) razvoj novih tehnologija i modela u saradnji sa naučnim i drugim specijalizovanim institucijama,
- (4) obezbeđenje jedinstvene koordinacije rada sa nadležnim pružaocem usluga u vazдушnom saobraćaju,
- (5) obezbeđenje centralizovane nabavke i distribucije sredstava za zasejavanje oblaka,
- (6) obezbeđenje jedinstvenog tehničkog održavanja mreže radara i
- (7) saradnju sa drugim službama zaduženim za delovanje u vanrednim situacijama;

2) mreža radarskih centara, koji rukovode i odgovorni su za operativno sprovođenje metodologije odbrane grada na poverenoj im branjenoj teritoriji;

3) mreža lansiranih stanica, koja obezbeđuje pravilno lansiranje raketa, prikupljanje informacija o meteorološkim pojavama i drugih informacija bitnih za ocenu efikasnosti rada, kao i druge informacije u skladu sa zakonom;

4) telekomunikaciona mreža, koja obezbeđuje prenos svih vidova informacija i jedinstvenost sprovođenja metodologije odbrane od grada na čitavoj teritoriji Republike Srbije;

5) mreža aerodroma, koja će se koristiti za poletanje i sletanje vazduhoplova koji učestvuju u odbrani od grada i modifikaciji vremena.

Član 13.

Radi obezbeđenja pouzdanih radarskih podataka o opasnim gradonosnim oblacima i drugim padavinskim procesima, utvrđuju se lokacije mreže radarskih centara i zaštitne zone oko njih.

Radi ispaljivanja protivgradnih raketa na gradonosne oblake, uz poštovanje bezbednosnih mera, utvrđuju se lokacije lansiranih stanica na teritoriji Republike Srbije, kao i zaštitne zone oko njih.

U zaštitnim zonama u okolini mreže radarskih centara i mreže lansiranih stanica mogu se uvesti ograničenja koja se odnose na izgradnju novih i rekonstrukciju postojećih objekata i izvođenje radova koji mogu narušiti radarska merenja gradonosnih oblaka, kao i ispaljivanje raketa na njih.

Za potrebe prolaza i transporta do radarskih centara i lansiranih stanica utvrđuje se pravo službenosti prolaza preko parcela u vlasništvu pravnih ili fizičkih lica, u skladu sa zakonom.

Vlada na predlog nadležnog organa utvrđuje lokacije radarskih centara i lokacije lansiranih stanica, zaštitne zone oko njih, kao i vrstu ograničenja – u skladu sa st. 1, 2. i 3. ovog člana.

Pravna i fizička lica, odnosno preduzetnici dužni su da u postupku pribavljanja uslova za obavljanje privredne i druge delatnosti, odnosno izvođenja radova u zaštitnim zonama radarskih centara i lansiranih stanica pribave saglasnost nadležnog organa o ispunjenosti uslova utvrđenih aktima Vlade iz stava 5. ovog člana.

Na postupak izdavanja saglasnosti iz stava 6. ovog člana, shodno se primenjuju odredbe zakona kojim se uređuje opšti upravni postupak.

V. FINANSIRANJE SISTEMA ODBRANE OD GRADA

Član 14.

Sredstva za finansiranje sistema odbrane od grada obezbeđuju se iz:

- 1) budžeta Republike Srbije;
- 2) budžeta jedinica lokalne samouprave;
- 3) dela premije osiguranja useva;
- 4) drugih izvora, u skladu sa zakonom.

Član 15.

Društvo za osiguranje je dužno da za finansiranje sistema odbrane od grada 10% od uplaćene premije osiguranja useva i plodova, koje su u skladu sa zakonom uplatila registrovana poljoprivredna gazdinstva, do 10. u mesecu za prethodni mesec uplati na račun propisan za uplatu javnih prihoda.

Sredstva iz stava 1. ovog člana u visini od 70% prihod su budžeta Republike Srbije, a u visini od 30% prihod su budžeta jedinice lokalne samouprave na čijoj teritoriji se nalazi registrovano poljoprivredno gazdinstvo.

Član 16.

Republika Srbija finansira:

- 1) rad, opremanje i održavanje Republičkog centra odbrane od grada, mreže radarskih centara i telekomunikacione mreže;
- 2) opremanje i održavanje opreme mreže lansiranih stanica;
- 3) nabavku sredstava za zasejavanje gradonosnih oblaka;
- 4) opremanje aerodroma potrebnom infrastrukturom za prihvat vazduhoplova za modifikaciju vremena.

Član 17.

Jedinice lokalne samouprave finansiraju, na svojoj teritoriji:

- 1) izgradnju i održavanje mreže lansiranih stanica;
- 2) angažovanje strelaca;
- 3) sprovođenje protivpožarnih i drugih bezbednosnih mera na lansiranim stanicama;

- 4) zaštitnu opremu za strelce.

Sredstva za realizaciju obaveze iz stava 1. tačka 2. ovog člana jedinice lokalne samouprave planiraju tako da mesečna nadoknada za rad strelca iznosi minimalno 50% od utvrđene minimalne zarade na republičkom nivou.

VI. MEĐUNARODNA SARADNJA

Član 18.

Međunarodnu saradnju u oblasti odbrane od grada sprovodi nadležni organ kroz:

- 1) zaključivanje međunarodnih ugovora i njihovu primenu;
- 2) članstvo i učešće u međunarodnim organizacijama;
- 3) koordinirano delovanje na gradoopasne oblake u graničnim oblastima i razmenu operativnih i drugih informacija sa susednim državama o opasnostima od grada;
- 4) pripremanje, organizovanje i učestvovanje na međunarodnim konferencijama, okruglim stolovima, radionicama i drugim vidovima obuke.

VII. IMOVINA

Član 19.

Imovina radarskih centara, objekti i oprema koji su namenjeni za odbranu od grada u jedinstvenom sistemu odbrane od grada u svojini su Republike Srbije.

VIII. NADZOR

Član 20.

Nadzor nad primenom odredaba ovog zakona i propisa donetih na osnovu njega vrši nadležni organ, u skladu sa zakonom.

IX. OVLAŠĆENJA ZA DONOŠENJE PROPISA

Član 21.

U cilju sprovođenja ovog zakona:

- 1) Vlada na predlog nadležnog organa donosi propise o:
 - (1) radu i mreži radarskih centara u sistemu odbrane od grada, iz čl. 12. i 13. ovog zakona,
 - (2) radu i mreži lansimih stanica u sistemu odbrane od grada, iz čl. 12. i 13. ovog zakona,
 - (3) radu i mreži aerodroma u sistemu odbrane od grada, iz člana 12. ovog zakona,
 - (4) zaštitnim zonama u okolini radarskih centara i lansimih stanica, koje se odnose na ograničenja u izgradnji i rekonstrukciji postojećih objekata koji mogu narušiti radarska merenja i ispaljivanje raketa sa lansirne stanice iz čl. 12. i 13. ovog zakona;
- 2) Rukovodilac nadležnog organa za poslove odbrane od grada donosi propise o:
 - (1) metodologiji za obavljanje poslova odbrane od grada, iz člana 2. ovog zakona,
 - (2) hemijskim i tehničkim sredstvima u sistemu odbrane od grada,

(3) programu, načinu i troškovima sprovođenja obuke i usavršavanja i izgledu potvrde iz člana 11. tačka 3) ovog zakona.

X. KAZNENE ODREDBE

Član 22.

Novčanom kaznom od 100.000,00 dinara do 1.000.000,00 dinara kazniće se pravno lice ako:

1) ograniči prolaz lica koje se bave odbranom od grada i transport raketa i druge opreme za sprovođenje odbrane od grada, do radarskog centra ili lansirne stanice (član 13. stav 4);

2) obavlja privrednu ili drugu delatnost, odnosno izvodi radove u zaštitnoj zoni radarskog centra ili lansirne stanice koji sprečavaju radarska merenja ili dejstva raketama, bez saglasnosti nadležnog organa (član 13. stav 6).

Novčanom kaznom od 50.000,00 dinara do 200.000,00 dinara kazniće se prekršajno odgovorno lice u pravnom licu kao i preduzetnik ako učine radnje iz stava 1. tač. 1) i 2) ovog člana.

Novčanom kaznom od 10.000,00 dinara do 50.000,00 dinara kazniće se prekršajno fizičko lice ako učini radnje iz stava 1. tač. 1) i 2) ovog člana.

Licima iz st. 1, 2. i 3. ovog člana, pored novčane kazne, može se naložiti uklanjanje prepreke, emisionih uređaja, građevinskih objekata, drugih objekata ili uređaja koje je pravno lice, preduzetnik ili fizičko lice postavilo u zaštitnoj zoni radarskog centra ili lansirne stanice.

XI. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 23.

Propise iz člana 21. ovog zakona Vlada i rukovodilac nadležnog organa doneće u roku od šest meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 24.

Lansirne stanice u svojini Republike Srbije, koje se nalaze na teritoriji jedinice lokalne samouprave, u skladu sa posebnim propisima preneće se u vlasništvo te jedinice lokalne samouprave, u roku od šest meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 25.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”.

O B R A Z L O Ž E N J E

I. USTAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavni osnov za donošenje Zakona o odbrani od grada sadržan je u članu 97. stav 1. tačka 9) Ustava Republike Srbije, kojim je utvrđeno da Republika Srbija uređuje i obezbeđuje sistem zaštite i unapređenja životne sredine i zaštitu i unapređivanje biljnog i životinjskog sveta.

II. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Zbog opšteg, odnosno javnog interesa i dosadašnjih rezultata u smanjenju šteta od grada, kao i činjenice da se zbog antropogenog uticaja na klimu očekuju sve češće i razornije olujne nepogode praćene gradom, poslove odbrana od grada neophodno je urediti posebnim zakonom.

Usled grada, najveće neposredne štete nastaju u poljoprivredi, zatim u šumarstvu i na ekonomskim i stambenim objektima. Štete u poljoprivredi uzrokovane gradom posredno produkuju štete u prehrambenoj industriji koja koristi sirovine od poljoprivrede, što se takođe odražava i na snabdevenost tržišta poljoprivredno-prehrambenim proizvodima, zaposlenost stanovništva, kao i na funkcionisanje drugih privrednih i društvenih delatnosti. Takođe, osiguranjem rizika od grada, kao pasivnim oblikom zaštite od grada, ublažava se ekonomske štete osiguranika, finansijski nadoknađuje gubitak, ali se ne nadoknađuje izgubljeni poljoprivredni proizvod.

Teritorija Republike Srbije, zbog svojih meteorološko-klimatskih uslova izložena je dejstvu grada, često u razmerama velike elementarne nepogode. U poslednjih deset godina u toku sezone odbrane od grada iznad teritorije Republike Srbije je bilo između 100 i 110 dana sa radarskim praćenjem potencijalno opasne oblačnosti, a u proseku je dejstvovano u svakom drugom ili u 50% ovih dana. Broj dana sa dejstvom na gradonosne oblake bio je od 43 do 63 dana u toku jedne sezone odbrane od grada.

U odbrani od grada, operativno se primenjuje naučna metoda konkurencije, koja je zasnovana na unosu veštačkih jezgara kristalizacije u delove oblačnog sistema, za koje je radarskim merenjima ustanovljeno da su gradonosni, odnosno da mogu postati gradonosni. U atmosferi u oblacima, u prirodnim uslovima, nema dovoljno prirodnih jezgara kondenzacije ili kristalizacije, usled čega nastaju velika zrna grada koja zbog svoje težine padaju sa velikom kinetičkom energijom, nanoseći velike štete usevima i drugim materijalnim dobrima. Ubacivanjem veštačkih jezgara kristalizacije u gradonosni deo oblaka stvara se veći broj zrna grada manjih dimenzija nego u slučaju bez veštačke intervencije. Kada se proces veštačke modifikacije u atmosferi sprovede blagovremeno i efikasno, tada na zemlju pada kiša, sugradica ili manja zrna grada, čime se rizik od gradonosne elementarne nepogode znatno smanjuje ili svodi na minimum.

Zbog velikih šteta koje grad kao elementarna nepogoda svake godine nanosi poljoprivrednim kulturama i drugim dobrima, aktivna odbrana od grada u Republici Srbiji organizovano se sprovodi od 1968. godine i to u vegetativnom periodu od 15. aprila do 15. oktobra.

Poslove odbrane od grada su u početnoj fazi obavljale jedinice lokalne samouprave i Samoupravne interesne zajednice (SIZ-ovi) protivgradne zaštite u saradnji sa Republičkim hidrometeorološkim zavodom shodno Zakonu o protivgradnoj zaštiti („Službeni glasnik SRS”, br. 5/73, 14/78, 19/82 i 53/83). Ukidanjem SIZ-ova protivgradne zaštite 1985. godine i stavljanjem Zakona o protivgradnoj zaštiti van snage 1992. godine (Zakon o prestanku važenja zakona „Službeni glasnik RS”, broj 18/92), poslovi protivgradne zaštite narednih godina po zakonima o ministarstvima bili su u nadležnost Republičkog hidrometeorološkog zavoda, sve do donošenja Zakona o ministarstvima („Službeni glasnik RS”, broj 16/11), kojim su ti poslovi stavljeni u nadležnost Ministarstva unutrašnjih poslova.

Urgentna potreba za donošenjem Zakona o odbrani od grada povezana je sa neophodnošću usklađivanja organizacije sistema odbrana od grada sa ustavnim nadležnostima autonomnih pokrajina, odnosno jedinica lokalne samouprave, koje su dužne da se, između ostalog, staraju o zaštiti životne sredine i zaštiti od elementarnih i drugih nepogoda (član 190. tačka 6. Ustava). Takođe, i član 29. Zakona o poljoprivrednom zemljištu („Službeni glasnik RS”, br. 62/06, 65/08 – dr. zakon i 41/09) propisuje: „jedinice lokalne samouprave propisuju mere zaštite poljoprivrednog zemljišta od mraza, grada, požara i drugih elementarnih nepogoda”.

Na 22. sednici Odbora za poljoprivredu Narodne skupštine Republike Srbije održanoj 3. marta 2010. godine, Odbor je predložio da se u što kraćem roku izrade Zakon o meteorološkoj i hidrološkoj delatnosti i Zakon o odbrani od grada. Zakon o meteorološkoj i hidrološkoj delatnosti je usvojen u novembru 2010. godine („Službeni glasnik RS”, broj 88/10). Programom Vlade za 2011. godinu, bilo je predviđeno i donošenje Zakona o odbrani od grada.

III. OBJAŠNENJE OSNOVNIH PRAVNIH INSTITUTA I POJEDINAČNIH REŠENJA

Predloženim zakonom jasno se utvrđuju prava, obaveze i nadležnosti organa državne uprave, organa autonomne pokrajine i organa jedinica lokalne samouprave. Time se, osim efikasnosti izvršavanja poslova odbrane od grada, obezbeđuje i efikasnije višenamensko korišćenje infrastrukturnih objekata sistema za odbranu od grada u sistemu civilne zaštite.

Atmosfera je podsistem životne sredine i predstavlja opšte dobro, zahvaljujući kome postoji živi svet i ljudski rod, pa je njena zaštita briga i obaveza svakog pojedinca, kao i celog čovečanstva. U cilju očuvanja i sprečavanja zloupotreba atmosfere Ujedinjene nacije su još 1977. godine donele Konvenciju o zabrani upotrebe u vojne ili bilo koje druge neprijateljske svrhe tehnika za modifikaciju životne sredine. Stoga, uticaj čoveka na vreme mora biti orijentisan na očuvanje atmosfere i pod strogom kontrolom države.

Naglašavamo da se elementarna atmosferska nepogoda grad i gradonosni oblak menjaju i prostorno i vremenski, kreću se i ne priznaju nikakve ljudske granice. Po pravilu zahvataju i kreću se preko mnogo većih teritorija od onih koje pokrivaju jedinice lokalne samouprave. Takođe, podsećamo da je potrebno da se na gradonosne oblake deluje u fazi njihovog razvoja, kada i treba da se izvrši preventivno zasejavanje. Valja podsetiti da se na ovaj način najčešće ne sprečava padanje grada iznad mesta delovanja, već njegovo padanje na teritoriju na koju oblak tek treba da naiđe. Ali da bi se postigao najveći mogući nivo zaštite od grada ne sme da se zaboravi da, što je veća teritorija iznad koje se sprovodi zaštita, znatno je veća i sama efikasnost ovakvog zasejavanja.

Iz navedenih razloga delatnost odbrana od grada, mora jedinstveno i celovito da se sprovodi na celoj teritoriji Republike Srbije.

Ovaj predlog zakona sadrži jedanaest tematskih celina, odnosno poglavlja.

U prvom poglavlju utvrđuju se predmet, sistem za odbranu od grada, osnovni pojmovi, načela i subjekti sistema odbrana od grada.

Drugo i treće poglavlje obuhvataju ulogu u sistemu odbrane od grada, odnosno nadležnost državnih organa, od republičkog preko pokrajinskog, do nivoa jedinica lokalne samouprave. Propisano je ko su subjekti sistema za odbranu od grada, koji u skladu sa svojim ustavnim pravima i obavezama, obezbeđuju operativno funkcionisanje jedinstvenog sistema za odbranu od grada na teritoriji Republike Srbije, odnosno sprovode preventivne mere aktivne zaštite od grada u skladu sa ovim zakonom i zakonom kojim se uređuju pitanja zaštite i spasavanja od elementarnih nepogoda i drugih nesreća (Zakon o vanrednim situacijama) i precizirane su njihove nadležnosti. U skladu sa navedenom konvencijom, propisano je da svi projekti modifikacije vremena moraju biti pod kontrolom države.

Pitanje organizacije sistema za odbranu, upravljanje, rukovođenje i funkcionalna struktura prikazano je u četvrtom poglavlju. U ovom zakonu korišćen je termin „nadležni organ” označavajući organ državne uprave nadležan za poslove odbrane od grada na republičkom nivou. Navedeni termin koristi se iz razloga što je oblast odbrane od grada saglasno važećem Zakonu o ministarstvima u nadležnosti Ministarstva unutrašnjih poslova,

prethodno je bila u Republičkom hidrometeorološkom zavodu, a zbog specifičnosti koje sa sobom nosi, otvorena je mogućnost njenog ponovnog izmeštanja u drugi organ državne uprave. Iz navedenih razloga koristi se jedinstven termin koji je moguće primeniti i uslovima promenjenih nadležnosti, kako ne bi došlo do neprimenljivosti Zakona i potrebe za njegovim novim izmenama. Nadležni organ na republičkom nivou (saglasno Zakonu o ministarstvima iz 2014. godine to je Ministarstvo unutrašnjih poslova) odgovoran je i poverava mu se organizacija, upravljanje, rukovođenje i obezbeđivanje operativnog funkcionisanja sistema za odbranu od grada na teritoriji Republike Srbije, kao integralnog dela sistema zaštite i spasavanja od elementarnih nepogoda. Predviđene su mere i aktivnosti koje nadležni organ planira i sprovodi u cilju pravovremenog delovanja kako bi se rizik po život i zdravlje ljudi i ugroženost materijalnih dobara sveli na najmanju moguću meru. Kontinuirano se moraju sprovoditi mere kojima se usklađuje i poboljšava delovanje i razvoj sistema za odbranu od grada. Članom 12. propisana je neophodna funkcionalna struktura za efikasno funkcionisanje integralnog sistema odbrane od grada.

Rad i funkcionisanje mreže kako radarskih centara, tako i lansirnih stanica na teritoriji Republike Srbije bliže će se urediti podzakonskim aktima koje će doneti Vlada u roku od šest meseci od stupanja Zakona na snagu.

U petom poglavlju, uređuje se način finansiranja poslova odbrane od grada, koji mora biti stabilan i siguran, kako bi se obezbedila održivost i razvoj sistema odbrane od grada. U finansiranje bi se, za razliku od sadašnjeg stanja, po kome se finansiranje praktično svelo na državu, odnosno opšti, društveni interes, uključile i jedinice lokalne samouprave, čija je to ustavna i zakonska obaveza, ali prepoznatljiv i neposredan interes, kao i drugi izvori, u skladu sa zakonom. Postoji opšti interes da se sačuva poljoprivredni proizvod, da se obezbedi dobra snabdevenost tržišta i na taj način obezbedi i veća uposlenost prehrambene industrije, veći izvoz, a niža cena poljoprivrednih proizvoda i hrane, što će pozitivno uticati na stabilnost tržišta i društva.

Interes države i društva je da se sačuva poljoprivredni proizvod, ali i sam proizvođač kako bi mogao nesmetano da pripremi setvu i za sledeću godinu. Predloženim rešenjem u članu 14. praktično je definisano finansiranje opšteg, javnog i društvenog dobra, odnosno finansiranje osnovne sistema odbrane od grada. Lokalna samouprave se obavezuje da obezbedi i finansira funkcionisanje lansirnih stanica i rad strelaca na njima. Danas je praksa i većina jedinica lokalnih samouprava (70-80%) finansijski stimuliše rad strelaca, a manji deo jedinica lokalne samouprave kupuje i rakete i popravlja, čak i gradi manji broj lansirnih stanica.

Jasna je obaveza jedinica lokalne samouprave u zaštiti od elementarnih nepogoda, među koje spada i grad. Jedinice lokalne samouprave su, kada je u pitanju odbrana od grada, u direktnoj i često većoj međusobnoj zavisnosti, nego od sopstvenog činjenja, zbog delovanja na teritoriji jedinice lokalne samouprave sa koje je naišao gradonosni oblak, što je u skladu sa načelom preventivne zaštite i načelom jedinstva teritorije i zato je važno funkcionisanje jedinstvenog sistema na celoj teritoriji Republike Srbije.

Šesto poglavlje uređuje međunarodnu saradnju u oblasti odbrane od grada, kroz mogućnost potpisivanja i primenu međunarodnih ugovora, članstvo u međunarodnim stručnim telima, razmenu operativnih podataka i učešće na međunarodnim stručnim skupovima, a u sedmom poglavlju definisana su svojinska prava nad imovinom, sredstvima, objektima i opremom koja se koristi u sistemu za odbranu od grada. Razgraničena su imovinska prava nadležnih subjekata u sistemu za odbranu od grada, čime se stvaraju uslovi za efikasnije održavanje i razvoj odgovarajućih komponenti sistema za odbranu od grada.

U sedmom poglavlju utvrđuje se da je imovina radarskih centara, objekti i oprema koji su namenjeni za odbranu od grada u jedinstvenom sistemu odbrane od grada u svojini Republike Srbije.

U osmom poglavlju propisan je nadzor nad sprovođenjem zakona.

Deveto poglavlje utvrđuje koje propise u cilju sprovođenja zakona donosi Vlada, a koje nadležni organ državne uprave za poslove odbrane od grada. Nadležni organ državne uprave na nivou Republike Srbije donosi jedinstveni i unificirani program obuke koji važi i jednoobrazan je na celoj njenoj teritoriji.

Deseto poglavlje sadrži kaznene odredbe – vrsta i visina kazni utvrđene su srazmerno stepenu društvene opasnosti, odnosno štetnosti i u granicama opšteg minimuma i maksimuma koji je propisan Zakonom o prekršajima.

Jedanaesto poglavlje sadrži prelazne i završne odredbe kojima se propisuju rokovi za donošenje podzakonskih akata i kojima je predviđen prenos svojine nad lansirnim stanicama – predloženim rešenjem obezbeđuju se svi potrebni uslovi da jedinice lokalne samouprave izvršavaju poslove odbrane od grada, propisane ovim zakonom, a u skladu sa ustavnim pravima i obavezama u oblasti zaštite od elementarnih nepogoda).

IV. PROCENA IZNOSA FINANSIJSKIH SREDSTAVA POTREBNIH ZA SPROVOĐENJE ZAKONA

Za sprovođenje ovog zakona predviđena su sredstva u okviru budžetskih sredstava koja se redovno odobravaju za potrebe Ministarstva unutrašnjih poslova i u okviru limita utvrđenog fiskalnom strategijom.

Sredstva za sprovođenje Zakona o odbrani od grada su obezbeđena u Zakonu o budžetu Republike Srbije za 2015. godinu („Službeni glasnik RS”, broj 142/14), na razdelu 15 Ministarstvo unutrašnjih poslova, Glava 15.0 , Funkcija 310, Program 1401 – Bezbedno društvo u ukupnom iznosu od **287.350.000,00** dinara:

Programska Aktivnost 1401-0001 Materijalno – tehnički kapaciteti, Ekonomska klasifikacija 426 – Materijal u iznosu od **4.700.000,00** dinara.

Programska Aktivnost 1401-0002 Administracija i upravljanje, Ekonomske klasifikacije: 411 – Plate, dodaci i naknade zaposlenih (zarade) u iznosu od **134.100.000,00** dinara, 412 – Socijalni doprinosi na teret poslodavca u iznosu od **24.000.000,00** dinara, 413- Naknade u naturi u iznosu od **550.000,00** dinara, 415 – Naknade troškova za zaposlene u iznosu od **2.000.000,00** dinara, 422 – Troškovi putovanja u iznosu od **26.000.000,00** dinara i 425 Tekuće popravke i održavanje u iznosu od **6.000.000,00** dinara.

Programska Aktivnost 1401-0003 Upravljanje u vanrednim situacijama, Ekonomska klasifikacija 426 – Materijal u iznosu od **90.000.000,00** dinara.

Za sprovođenje poslova odbrane od grada koji su u nadležnosti lokalne samouprave (funkcionisanje i održavanje mreže lansirnih stanica i rad strelaca), obezbediće se sredstva iz budžeta jedinica lokalne samouprave, čime će se budžet Republike Srbije u manjem obimu rasteretiti, odnosno smanjiće se troškovi u odnosu na sadašnja izdvajanja za honorar strelcima i održavanje lansirnih stanica.

Procena finansijskih efekata koje će primena Zakona imati na budžet Republike Srbije. Prema raspoloživim podacima u toku 2014. godine, za funkcionisanje Sistema odbrane od grada utrošeno je oko 460 miliona dinara, što je bilo nedovoljno za punu efikasnost sistema. Od čega je 300 miliona dinara bilo iz budžeta Republike, a 160 miliona dinara iz budžeta Jedinica Lokalne Samouprave (JLS):

A) U toku 2014. godine, za funkcionisanje Sistema odbrane od grada **iz Republičkog budžeta utrošeno je 438 miliona dinara** i to: **Ministarstvo unutrašnjih poslova 303 miliona dinara** (planirana sredstva u 2015. godini su manja iz razloga što je plata umanjena za 10%) i **Republički hidrometeorološki zavod 135 miliona dinara (naknade za rad i lekarski pregledi za 3.300 strelaca).**

Važno je istaći da je ovo bilo nedovoljno, pre svega zbog nedovoljne količine protivgradnih raketa, sa kojima Sistem u toku jedne sezone mora operativno da raspolaže (20-25 hiljada), a od kojih se prosečno godišnje utroši oko 12000. Pored ovoga nije bilo nikakvog izdvajanja za održavanje radara, sistema radio veze, zatim nabavke računara i sl. Znači nedostajalo je oko 400 miliona dinara za punu operativnu funkciju!

B) U toku 2014. godine, za funkcionisanje Sistema odbrane od grada **iz budžeta Jedinica Lokalne Samouprave (JLS) utrošno je oko 160 miliona dinara** i to za :

- za nabavku 3000 protivgradnih raketa, oko 100 miliona dinara,
- naknada za stimulaciju strelaca –procena 60 miliona dinara.

Zbog često negativnog stava Državne revizorske inspekcije, stimulacija za rad strelaca od JLS, bila je značajno manja nego prethodnih godina u kojima je ona bila u istom iznosu kao i naknada za rad strelaca iz Republičkog budžeta, odnosno oko 100 miliona dinara.

Predloženim zakonskim rešenjem poboljšalo bi se finansiranje rada sistema odbrane od grada, pri čemu bi se rasteretio budžet Republike Srbije. U toku 2015. godine, funkcionisanje protivgradnih stanica i rad strelaca preneli bi se na JLS, odnosno konačno bi se rešio njihov status, koji je poslednje 4 godine nedorečen, pošto su oni i dalje u nadležnosti Republičkog hidrometeorološkog zavoda. Ovo bi u odnosu na 2014. godinu, značilo **smanjenje za 135 miliona u budžetu Republike** i to na poziciji RHMZ-a. Prema podacima iz 2014. godine, 10% od premije osiguranja useva i plodova bilo je nešto preko 100 miliona dinara. Po ovom zakonskom predlogu 70% bi se uplaćivalo u budžet Republike za nabavku sredstava za zasejavanje oblaka (sada raketa), a 30% u budžete JLS za finansiranje rada protivgradnih stanica i strelaca na njihovoj teritoriji.

Predloženim zakonskim rešenjem i izdavanjem 30% od sume dobijene od dela (10%) od premije osiguranja useva i plodova jedinicama lokalne samouprave, procena je da će se obezbediti oko 30 miliona dinara u budžetu JLS za 2016. godinu. Pošto je zakonskim predlogom predviđeno da se mesečna naknada za rad strelaca poveća na ½ minimalne zarade, a to je za rad 3300 strelaca sa teritorije svih JLS oko 280 miliona dinara, znači da 30% od premije osiguranja nije dovoljno za kupovinu raketa i stimulisanje rada strelaca. Nedostajući iznos sredstava bi JLS same dopunile.

Analiza je pokazala da će se donošenjem ovog Zakona rasteretiti budžeti i Republike i JLS od budžetske 2016. godine.

ANALIZA EFEKATA

1) Koji problem se rešava zakonom?

Zakonom o prestanku važenja zakona („Službeni glasnik RS”, broj 18/92) stavljen je van snage raniji Zakon o protivgradnoj zaštiti. Poslovi protivgradne zaštite od tada bili su u nadležnosti Republičkog hidrometeorološkog zavoda, a na osnovu Zakona o ministarstvima, sve do 2011. godine kada je protivgradna zaštita prešla u MUP, Sektor za vanredne situacije. Zakonom o ministarstvima pitanje zaštite od grada kao elementarne nepogode nije moglo biti uređeno na celovit način, već samo u delu koji se odnosi na neke poslove iz nadležnosti Republike Srbije.

Predloženim Zakonom o odbrani od grada obezbeđuje se usklađivanje organizacije sistema odbrane od grada sa ustavnim nadležnostima jedinica autonomnih pokrajina i jedinica lokalne samouprave, koje su dužne da se, između ostalog, staraju o zaštiti životne sredine i zaštiti od elementarnih i drugih nepogoda.

Navedene potrebe opredelile su sadržaj ovog zakona kojim se, uvažavajući opšte prihvaćene principe odbrane od grada, metodama veštačke modifikacije atmosferskih procesa, uređuje jedinstven sistem odbrane od grada na teritoriji Republike Srbije kao deo sistema zaštite i spasavanja, zatim uslovi i način izvršavanja metodoloških poslova odbrane od grada i nadzor nad sprovođenjem ovog zakona i propisa donetih na osnovu njega, a sve u cilju zaštite materijalnih dobara od grada kao atmosferske elementarne nepogode.

2. Koji ciljevi treba da se postignu donošenjem zakona?

Zakon o odbrani od grada ima za cilj:

- da se celovito uredi održivi sistem za suzbijanje grada koji istovremeno predstavlja integralni deo sistema Republike Srbije za zaštitu i spasavanje od elementarnih nepogoda i drugih nesreća;

- da se obezbedi integralni pristup u zaštiti od elementarne nepogode od grada, kombinujući aktivnu (odbrana) i pasivnu (osiguranje) zaštitu;

- da se zaštiti i poljoprivredni proizvod i poljoprivredni proizvođač, kao i da se oslobodi država od naknade isplate šteta od grada;

- da se preciznije razgraniče nadležnosti između republičkog organa uprave nadležnog za odbranu od grada i organa autonomnih pokrajina i jedinica lokalne samouprave u obezbeđivanju funkcionisanja sistema za odbranu od grada;

- da se obezbede stabilni izvori sredstava za finansiranje operativnog funkcionisanja i razvoja sistema za odbranu od grada u skladu sa nadležnostima pojedinih subjekata ovog sistema i interesima krajnjih korisnika, kao i društvenom odgovornošću osiguravajućih privrednih društava;

- da se obezbedi primena savremenih naučnih saznanja u oblasti modifikacije vremena i nepristrasna provera (verifikacija) operativne efikasnosti sistema za odbranu od grada;

- da se u skladu sa Ustavom Republike Srbije i principima i načelima zakona kojim se uređuju vanredne situacije obezbedi efikasnije višenamensko korišćenje infrastrukturnih objekata sistema odbrane od grada u sistemu civilne zaštite.

3. Zašto je donošenje zakona najbolje rešenje datog problema? Da li su razmatrane druge mogućnosti za rešavanje problema?

Razmatrane su i druge mogućnosti za rešavanje problema, ali je zaključeno da se jedino donošenjem zakona kojim će se na celovit način regulisati ova oblast može rešiti problem odbrane od grada. Naime, Ustav Republike Srbije jasno definiše prava i obaveze jedinica lokalne samouprave u oblasti zaštite životne sredine i zaštiti od elementarnih nepogoda u koje spada i grad, tako da je donošenje zakona o odbrani od grada jedino moguće rešenje kojim se obavljanje određenih poslova od opšteg interesa u koje spadaju i poslovi odbrane od grada, poveravaju autonomnim pokrajinama i jedinici lokalne samouprave.

Takođe, predloženim zakonom se uređuje jedinstven sistem za odbranu od grada na teritoriji Republike Srbije kao integralni deo sistema zaštite i spasavanja od elementarnih nepogoda i drugih nesreća.

4. Na koga će i kako uticati rešenja predložena u zakonu?

Rešenja predložena u zakonu koja prvenstveno imaju za cilj zaštitu materijalnih dobara od stihijskog delovanja olujno-gradonosnih elementarnih nepogoda uticaće na sve građane, a naročito na pravna i fizička lica u sektoru poljoprivrede u smislu smanjenja rizika i štetnih posledica ove elementarne nepogode.

Zakon će takođe imati pozitivan uticaj na učešće naučnih institucija i drugih pravnih i fizičkih lica, odnosno preduzetnika u obavljanju pojedinih operativnih i razvojno-istraživačkih poslova iz oblasti modifikacije vremena u cilju suzbijanja grada.

5. Koje su obaveze čija će primena izazvati troškove građanima i privredi, posebno malim i srednjim preduzećima?

Zakon o odbrani od grada ne predviđa posebne troškove za građane. Izdaci države oko naknade troškova zbog posledica koje su nastale na usevima i zasadima smanjiće se.

Troškovi će nastati za osiguravajuća društva, ako ne dođe povećanja površina na kojima se osiguravaju usevi i plodovi, a u protivnom kad bi se povećale te površine, povećao bi se i profit osiguravača.

6. Da li zakon stimuliše pojavu novih privrednih subjekata na tržištu i tržišnu konkurenciju?

Zakonom se utvrđuje jedinstven sistem za odbranu od grada na teritoriji Republike Srbije, primenom naučno zasnovanih metoda modifikacije vremena putem zasejavanja gradonosnih oblaka hemijskim reagensima i korišćenjem protivgradnih raketa. Time se stvaraju mogućnosti za učešće različitih privrednih društava i institucija, odnosno privatnog sektora u proizvodnji protivgradnih raketa i hemijskih

reagenasa čime se unose elementi konkurencije i stvaraju uslovi za kvalitetnije obavljanje poslova odbrane od grada. Takođe se otvaraju mogućnosti za čvršće povezivanje sa privredom, naučnim i stručnim institucijama, Vojskom i drugim učesnicima u razvoju i primeni metoda veštačke modifikacije vremena u cilju odbrane od grada.

7. Da li su zainteresovane strane imale priliku da iznesu svoje stavove o zakonu?

Donošenju Zakona prethodila je procedura ustanovljena pozitivnim nacionalnim propisima, te su sve zainteresovane strane imale priliku da se obaveste i iznesu svoju percepciju predloženih rešenja.

Predlog zakona o odbrani od grada, predstavlja rezultat rada radne grupe, koju su činili eminentni stručnjaci iz ove oblasti.

Prilikom izrade zakona korišćena su regulatorna dokumenta Svetske meteorološke organizacije i drugih međunarodnih organizacija relevantnih za pitanja zaštite od elementarnih nepogoda i upravljanje rizicima prirodnih nepogoda i katastrofa, kao i međunarodna praksa razvijenih zemalja.

Prilikom izrade zakona vršene su konsultacije i pribavljana su mišljenja od naučno-obrazovnih institucija i zainteresovanih pojedinaca.

Najvažnije sugestije odnosile su se na stvaranje zakonske mogućnosti za uključivanje osiguravajućih društava i vlasnika, odnosno korisnika poljoprivrednog zemljišta u sistem finansiranja poslova suzbijanja grada i adekvatno uključivanje lokalne samouprave u aktivnosti zaštite od gradonosne elementarne nepogode u skladu sa ustavnim pravima i obavezama.

Javna rasprava održana je slanjem Nacrta zakona u sve jedinice lokalne samouprave i u saradnji sa Privrednom komorom Srbije, na javne rasprave o Nacrtu zakona o odbrani od grada pozvane su sve jedinice lokalne samouprave, udruženja poljoprivrednika i sve javne i naučne institucije koje imaju dodirnih tačaka sa ovom oblašću. Održano je 5 sednica javnih rasprava i to 2(dve) u Beogradu i po jedna u Novom Sadu, Nišu i Kragujevcu.

Sugestije i primedbe koje su usvojene, unete su u tekst zakona.

8. Da li pozitivni efekti zakona opravdavaju troškove njegove primene?

Ulaganja u implementaciju zakona u praksi su neophodna, ali su efekti smanjenja materijalnih šteta od grada kao elementarne nepogode višestruko veći i opravdavaju troškove. Svaki dinar uložen u odbranu od grada vraća se višestruko.

Primenom Zakona, značajno će se rastereti i budžet Republike Srbije, koji je do sada bio i jedini institucionalni izvor finansiranja sistema odbrane od grada u Srbiji. Donošenjem i primenom Zakona, pored budžeta sistem bi se finansirao od strane osiguravajućih kuća i vlasnika, odnosno korisnika poljoprivrednog zemljišta. Pored toga što je ovo pravedno rešenje, trajno bi se obezbedio razvoj i održivost

sistema odbrane od grada u Srbiji. Važno je istaći da će na taj način izdvojena sredstva obezbediti nabavku godišnje potrebne količine sredstava za zasejavanje oblaka (za sada raketa) i da će se za par godina nadoknaditi akumulirani deficit ovih sredstava. S druge strana jedinice lokalne samouprave, dobile bi 1,5 do 2 puta veći iznos sredstava nego što se sada u budžetu Republike izdvajalo za rad strelaca i protivgradnih stanica.

9. Koje će mere tokom primene zakona biti preduzete da bi se ostvarili ciljevi donošenja akta?

Tokom primene zakona preduzeće se zakonodavne, institucionalne i organizacione i tehničko-operativne mere:

1) zakonodavne, upravne i upravno-nadzorne mere:

- donošenje srednjeročnog programa razvoja i rada sistema odbrane od grada i godišnjeg plana rada sistema odbrane od grada,
- donošenje propisa na osnovu ovog zakona,
- nadzor i sankcije u slučaju kršenja zakona;

2) institucionalne i organizacione mere:

- organizacija i funkcionisanje jedinstvenog sistema odbrane od grada na teritoriji Republike Srbije, kao integralnog dela sistema zaštite i spasavanja od elementarnih nepogoda i drugih nesreća,

- organizacija i funkcionisanje mreže lansirnih stanica u sastavu jedinstvenog sistema odbrane od grada, kroz nadležnost jedinica lokalne samouprave,

- inkorporiranje međunarodnih standarda i preporuka dobre prakse u sadržaj propisa i metodologije za obavljanje poslova odbrane od grada;

3) tehničko/operativne mere:

- obezbeđivanje stručno-tehničke podrške za izvršavanje operativnih i razvojno-istraživačkih funkcija sistema odbrane od grada,

- razvoj mreže radarskih centara i telekomunikacione mreže,

- obezbeđivanja aerodroma koji bi pružali usluge za avio zasejavanje oblaka,

- uspostavljanje jedinstvenog informacionog sistema o stanju mreže lansirnih stanica, kao i vođenje registra lansirnih stanica za teritoriju Republike Srbije.

**IZJAVA O USKLAĐENOSTI PROPISA SA
PROPISIMA EVROPSKE UNIJE**

1. Ovlašćeni predlagač propisa - Vlada

Obrađivač: Ministarstvo unutrašnjih poslova

2. Naziv propisa

Predlog zakona o odbrani od grada

Draft Law on Protection from Hail

3. Usklađenost propisa sa odredbama Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Evropskih zajednica i njihovih država članica, sa jedne strane, i Republike Srbije sa druge strane („Službeni glasnik RS”, broj 83/08) (u daljem tekstu: Sporazum), odnosno sa odredbama Prelaznog sporazuma o trgovini i trgovinskim pitanjima između Evropske zajednice, sa jedne strane, i Republike Srbije, sa druge strane („Službeni glasnik RS”, broj 83/08) (u daljem tekstu: Prelazni sporazum)

a) Odredba Sporazuma i Prelaznog sporazuma koja se odnose na normativnu sadržinu propisa

b) Prelazni rok za usklađivanje zakonodavstva prema odredbama Sporazuma i Prelaznog sporazuma

v) Ocena ispunjenosti obaveze koje proizlaze iz navedene odredbe Sporazuma i Prelaznog sporazuma

g) Razlozi za delimično ispunjavanje, odnosno neispunjavanje obaveza koje proizlaze iz navedene odredbe Sporazuma i Prelaznog sporazuma

d) Veza sa Nacionalnim programom za integraciju Republike Srbije u Evropsku uniju

Predlog zakona nije predmet usklađivanja sa odredbama Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Evropskih zajednica i njihovih država članica, sa jedne strane, i Republike Srbije sa druge strane („Službeni glasnik RS”, broj 83/08) (u daljem tekstu: Sporazum), odnosno sa odredbama Prelaznog sporazuma o trgovini i trgovinskim pitanjima između Evropske zajednice, sa jedne strane, i Republike Srbije, sa druge strane („Službeni glasnik RS”, broj 83/08) (u daljem tekstu: Prelazni sporazum) niti je predmet usklađivanja sa Nacionalnim programom za integraciju Republike Srbije u Evropsku uniju.

4. Usklađenost propisa sa propisima Evropske unije

a) Navođenje primarnih izvora prava EU i usklađenost sa njima

b) Navođenje sekundarnih izvora prava EU i usklađenost sa njima

- v) Navođenje ostalih izvora prava EU i usklađenost sa njima
- g) Razlozi za delimičnu usklađenost, odnosno neusklađenost
- d) Rok u kojem je predviđeno postizanje potpune usklađenosti propisa sa propisima Evropske unije

Predlog zakona nije predmet usklađivanja sa propisima Evropske unije.

5. Ukoliko ne postoje odgovarajući propisi Evropske unije sa kojima je potrebno obezbediti usklađenost treba konstatovati tu činjenicu. U ovom slučaju nije potrebno popunjavati Tabelu usklađenosti propisa.

Ne postoje odgovarajući propisi sa kojima je potrebno obezbediti usklađenost.

6. Da li su prethodno navedeni izvori prava EU prevedeni na srpski jezik?

-

7. Da li je propis preveden na neki službeni jezik EU?

Ne

8. Učešće konsultanata u izradi propisa i njihovo mišljenje o usklađenosti

Budući da nema sekundarnih izvora prava u materiji koju uređuje ovaj Predlog zakona, prilikom izrade propisa nije bilo potrebe za učešćem konsultanata.